

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЗАКАРПАТСЬКИЙ УГОРСЬКИЙ ІНСТИТУТ ІМЕНІ ФЕРЕНЦА РАКОЦІ II

**ОСВІТНЬО-НАУКОВА ПРОГРАМА
«ІСТОРІЯ ТА АРХЕОЛОГІЯ»**

ПРОЄКТ

РІВЕНЬ ВИЩОЇ ОСВІТИ

ДРУГИЙ

СТУДІЯ ВИЩОЇ ОСВІТИ

МАГІСТР

ГАЛУЗЬ ЗНАНЬ

03 ГУМАНІТАРНІ НАУКИ

СПЕЦІАЛЬНІСТЬ

032 ІСТОРІЯ ТА АРХЕОЛОГІЯ

КВАЛИФІКАЦІЯ

МАГІСТР ІСТОРІЇ ТА АРХЕОЛОГІЇ

Берегове – 2024

ПЕРЕДМОВА

Освітньо-наукова програма «Історія та археологія» розроблена проектною групою кафедри історії та суспільних дисциплін закладу вищої освіти Закарпатського угорського інституту імені Ференца Ракоці II.

Мета освітньої програми спрямована на забезпечення фундаментальної науково-теоретичної, навчально-методичної та практичної підготовки висококваліфікованих кадрів, які у процесі навчання набувають глибоких фундаментальних знань та фахових компетентностей для виконання професійних завдань та обов'язків. Особливо важливу роль відіграють професіонали даної галузі на теренах нашого регіону, оскільки терitorія Закарпаття являється найдревнішою локацією заселення людськими спільнотами у межах всієї території України. Відповідно до результатів археологічних досліджень, які проводилися у регіоні уже від другої половини 19 століття, територія Закарпатської області була заселена уже від раннього палеоліту, і протягом всіх наступних епох людські спільноти охоче освоювали землі на низовинних, передгірських та гірських частинах області. Завдяки великих змін в історичному процесі, територія або частини території Закарпаття побували під юрисдикцією різних держав. Варто зазначити, що Закарпатська область є багатонаціональною, де протягом довгих століть різні народи жили і живуть мирно, разом, і збагачують свою культуру завдяки унікальних міжетнічних та мультикультурних трансферів цінностей. Ці процеси у результаті дали нашому регіону виняткову археологічну, етнографічну та архівну спадщину, дослідження та збереження якої залишається особливо актуальним завданням.

Розроблено проектною групою у складі:

Сакал Імре Імре Йович, доктор філософії з історичних наук, доцент кафедри історії та суспільних дисциплін, гарант освітньої програми

Мандрик Іван Олександрович, доктор історичних наук, професор кафедри історії та суспільних дисциплін Закарпатського угорського інституту імені Ференца Ракоці II.

Демиденко Юрій Едуардович, кандидат історичних наук, доцент кафедри історії та суспільних дисциплін Закарпатського угорського інституту імені Ференца Ракоці II.

Рац Адальберт Йосипович, доктор філософії у галузі природничих наук, доцент кафедри історії та суспільних дисциплін, проректор з науково-методичної роботи Закарпатського угорського інституту імені Ференца Ракоці II

Варга Жужанна, доктор історичних наук, керівник Докторської програми Нової та новітньої історії Угорщини Наукового університету ім. Л. Етвеша (м. Будапешт, Угорщина); член правління European Rural History Organisation (Європейської організації сільської історії).

Козуб Гергель Ігорович, здобувач магістерського рівня за ОП «Історія та археологія».

1. ПРОФІЛЬ ОСВІТНЬО-НАУКОВОЇ ПРОГРАМИ

1 – Загальна інформація	
Повна назва закладу вищої освіти	Закарпатський угорський інститут імені Ференца Ракоці II
Ступінь вищої освіти, назва кваліфікації мовою оригіналу	Магістр, магістр історії та археології
Офіційна назва освітньої програми	Історія та археологія
Тип диплому та обсяг освітньої програми	Диплом магістра, одиничний, 120 кредитів ЄКТС, термін навчання – 1 рік, 10 місяців
Наявність акредитації	Сертифікат про акредитацію: серія ІІ №07010748, виданий Акредитаційною комісією України (від 4 липня 2019 р., протокол №137, наказ МОН України від 09.07.2019 №944), дійсний до 1 липня 2024 р.
Цикл/рівень	НРК України – 7 рівень; QF-EHEA – другий цикл, EQF-LLL – 7 рівень
Передумови	Диплом бакалавра або спеціаліста, або магістра. Вступні іспити з фаху, єдиний вступний іспит (ЄВІ). Порядок проведення вступних іспитів, а також інші вимоги визначаються правилами прийому закладу.
Мови викладання	Українська, угорська
Термін дії освітньої програми	До чергової акредитації
Інтернет-адреса постійного розміщення опису освітньої програми	https://kmf.uz.ua/uk/osvitni-programi/

2 – Мета освітньої програми

Метою програми є формування висококваліфікованих, конкурентоспроможних фахівців з фундаментальною професійною підготовкою з історії та археології, високою культурою мислення, аналітичними навичками, здатних використовувати набуті знання і вміння у професійній діяльності, готових адаптуватися до нових викликів в умовах швидких темпів розвитку світової спільноти та глобального інтелектуального простору. Забезпечення надання освіти в галузі з історії та археології, здатності вирішувати типові професійні завдання; забезпечити здобуття фундаментальних та професійно-орієнтованих знань і вмінь, які мають стати основою для здобуття кваліфікації магістра історії та археології. Програма включає гуманізацію освіти, осучаснення та адаптацію до нових умов розвитку освітнього процесу та потреб полікультурного, багатомовного середовища.

Цілі ОНП:

- Підготовка фахівців, здатних виявляти та ефективно розв'язувати складні спеціалізовані завдання і практичні проблеми інноваційного та наукового характеру в галузі організації освітнього та наукового процесу у галузі історії; формування здатності студентів до викладацької діяльності, вирішення завдань з історії та археології, у тому числі організації науково-освітнього процесу із застосуванням інформаційних засобів, здатність володіти і застосовувати у професійній діяльності дві мови (українську, угорську).
- Цілями навчання є формування здатності студентів до вирішення завдань історично-наукової сфери, у тому числі управління процесами, що мають місце в індивідуальному розвитку особистості, впроваджувати у практику результати власних наукових пошуків.

Цілі ОНП узгоджені з «Концепцією комплексного розвитку та діяльності Закарпатського угорського інституту ім. Ференца Ракоці II (2021–2025)» (https://kmf.uz.ua/wp-content/uploads/2021/04/konsepcija-zui-ukr_2021_2025.pdf) та відповідають тематиці наукових досліджень кафедри історії та суспільних дисциплін (<https://kmf.uz.ua/uk/strukturni-pidrozdily/kafedri/kafedra-istorii-ta-suspilnih-discip/>).

3 - Характеристика освітньої програми	
Опис предметної області	<p>Галузь знань: 03 Гуманітарні науки. Спеціальність: 032 Історія та археологія Система знань про історичне минуле, причино-наслідковий зв'язок історичних подій і процесів, тенденції історичного поступу та закономірності функціонування людського суспільства. Орієнтація на практичне застосування здобутих знань у професійній, передусім, освітянській і науковій діяльності.</p> <ul style="list-style-type: none"> – <i>Об'єкти вивчення</i>: минуле людства, зокрема, України та інших країн, в усіх його проявах; – Цілі навчання: підготовка фахівців, здатних розв'язувати складні задачі дослідницького та/або інноваційного характеру у сфері історії та/або археології; – <i>Теоретичний зміст предметної галузі</i>: система наукових теорій, концепцій, гіпотез, принципів, категорій, методів, понять, які використовуються в процесі історичного пізнання минулого різних суспільств та їх сегментів, явищ, персоналій, сукупності матеріальних, побутових, духовних, соціальних аспектів в конкретному просторовому та часовому вимірах. – <i>Методи, методики і технології</i>: загальнонаукові і спеціальні наукові методи, які застосовуються під час здійснення історичних та археологічних досліджень, а також методики і технології, які використовуються для вивчення, збереження та використання пам'яток археології, історії і культури. – <i>Інструменти та обладнання</i>: спеціалізоване інформаційно-комунікаційне та мультимедійне обладнання; автоматизовані електронні архіви та бібліотечно-інформаційні системи; цифрові інструменти опрацювання текстової та графічної інформації.
Основний фокус освітньої програми та спеціалізації	<p>Програма спрямована на вивчення історично-цивілізаційного розвитку народів світу у розрізі етнонаціональних, міграційних, державотворчих процесів, суспільно-політичних та економічних трансформацій.</p> <p>Ключові слова: компетентності, програмні результати навчання, археологія, історія, історіографія, методологія, дослідження, інновації.</p>
Орієнтація освітньо-наукової програми	Освітньо-наукова програма орієнтована на академічну підготовку та ґрунтується на теоретичних знаннях і практичних дослідженнях. Акцентує увагу на здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у сфері професійної діяльності з історії та археології, орієнтує на підготовку науковців, працівників державних установ та громадських організацій, а також фахівців, які здатні формувати нові ідеї та знання на основі сучасних досягнень науки, готових до безперервного і актуального навчання.
Особливості освітньої програми	Унікальністю програми є міждисциплінарна та багатопрофільна підготовка фахівців для теоретичних та експериментальних досліджень, а також практичної діяльності у сфері історії та

	<p>археології. Програма скерована на вивчення курсів, проходження навчальної та виробничої практики, що пов'язані з реалізацією історичних досліджень на базах практик з установами-партнерами.</p> <p>Невід'ємною частиною даної освітньої програми є науково-дослідницька складова (загалом 42 кредитів), у рамках якої здобувачі мають можливість розвинути дослідницьку компетентність шляхом теоретичної (загальний обсяг 29 кредитів, освітні компоненти: НД1, НД3, НД4, НД7, НД8, НД14, НД17), та практичної підготовки (загальний обсяг 13 кредитів, освітні компоненти: П1, П2).</p> <p>У ЗУІ відповідно до статуту мова освітнього процесу – українська та угорська. Для більш удосконаленого вивчення цих, а також інших мов, для здобувачів вищої освіти запроваджені додаткові, безкоштовні курси (у рамках факультативних дисциплін, та/або окремих мовних курсів, з можливістю проходження атестації та отримання свідоцтва про знання іноземної мови).</p> <p>Освітня програма сформована з урахуванням досвіду аналогічних вітчизняних та зарубіжних освітніх програм, в тому числі Ужгородського національного університету, Житомирського державного університету імені Івана Франка, а також Дебреценського університету (м. Дебрецен, Угорщина), Наукового університету ім. Лоранда Етвеша (м Будапешт, Угорщина).</p>
--	---

4 – Придатність випускників до працевлаштування та подальшого навчання

Придатність працевлаштування	Магістр історії та археології має право обіймати такі посади згідно з чинною редакцією Національного класифікатора України (КЛАСИФІКАТОР ПРОФЕСІЙ ДК 003:2010): 2431 Професіонали в галузі архівної справи, зберігання музеїних та бібліотечних фондів 2431.1 Наукові співробітники (архівна справа, музеєзнавство) 2431.2 Архіваріуси та зберігачі у музеях та бібліотеках 2443 Професіонали в галузі історії 2443.1 Наукові співробітники (історія) 2443.2 Історики 2442 Професіонали в галузі археології 1210.1 Директор державного архіву
Академічні права випускників	Можливість продовжувати навчання за програмами НРК України – 8 рівня; QF-EHEA – третього циклу, EQF-LLL – 8 рівня, або у системі освіти дорослих

5 – Викладання та оцінювання

Викладання та навчання	Викладання передбачає проведення лекцій, семінарських та практичних занять, самостійної роботи з можливістю консультацій з викладачем, науково-дослідної роботи, підготовку кваліфікаційної роботи. Під час практик формуються професійні навички, які базуються на поглиблених теоретичних компетентностях. Здійснюються проблемні, інтерактивні, проектні, інформаційно-комп'ютерні, саморозвиваючі, колективні та інтегративні технології навчання у
-------------------------------	--

	<p>групах, з дискусіями, а також самостійно, з підготовкою презентацій. Здобувачі освіти набувають умінь працювати як у команді, так і автономно.</p> <p>Підсумкова атестація відбувається у вигляді захисту кваліфікаційної роботи.</p>
Система оцінювання	<p>Оцінювання здійснюється за чотирибалльною національною шкалою (відмінно, добре, задовільно, незадовільно), дворівневою національною шкалою (зараховано / не зараховано), стобальною шкалою ECTS (A, B, C, D, E, F, FX).</p> <p>Контроль та оцінювання якості формування професійних компетентностей здобувачів освіти ґрунтуються на системному моніторингу їх навчальних досягнень, який включає:</p> <ul style="list-style-type: none"> - усне та письмове опитування; - тестові завдання; - модульні контрольні роботи; - заліки та іспити; - захист звіту практик; - захист кваліфікаційної роботи. <p>Система підсумкового оцінювання будується на умовах академічної добросовісності та прозорості.</p>

6 – Програмні компетентності

Інтегральна компетентність	Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі дослідницького та інноваційного характеру та практичні проблеми історії та археології.
Загальні компетентності	<p>ЗК01. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.</p> <p>ЗК02. Здатність працювати автономно.</p> <p>ЗК03. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.</p> <p>ЗК04. Здатність спілкуватися іноземною мовою.</p> <p>ЗК05. Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності).</p> <p>ЗК06. Здатність працювати в міжнародному контексті.</p> <p>ЗК07. Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.</p> <p>ЗК08. Цінування та повага різноманітності та мультикультурності.</p> <p>ЗК09. Здатність приймати обґрунтовані рішення.</p> <p>ЗК10. Здатність діяти соціально відповідально та свідомо.</p> <p>ЗК 11. Здадність займати активну життєву та громадянську позицію, здатність брати участь у житті суспільства, органів місцевого самоврядування та в управлінні на різних рівнях, зокрема у волонтерській діяльності.</p>
Спеціальні (фахові, предметні) компетентності	<p>СК01. Здатність виявляти та досліджувати історичні й археологічні джерела різних видів, аналізувати наукові тексти, узагальнювати інформацію.</p> <p>СК02. Здатність здійснювати історичні й археологічні дослідження з визначененої тематики, в тому числі використовуючи методологічний інструментарій інших гуманітарних і соціальних наук.</p>

	<p>СК03. Здатність презентувати та обговорювати результати досліджень і професійної діяльності у сфері історії та археології.</p> <p>СК04. Здатність виявляти специфіку в підходах до вирішення проблем в галузі історії та археології представників різних наукових напрямів та шкіл, критично осмислювати новітні досягнення історичної науки.</p> <p>СК05. Здатність розробляти і реалізовувати наукові та прикладні проекти у сфері історії, археології та/або дотичні до них міждисциплінарні проекти.</p> <p>СК06. Здатність здійснювати експертний аналіз в предметній області.</p> <p>СК07. Здатність здійснювати науково-педагогічну діяльність у закладах фахової передвищої та вищої освіти, наукових установах.</p> <p>СК08. Здатність працювати в міжнародному контексті і реалізовувати спільні проекти у сфері історії та/або археології з європейськими та євроатлантичними інституціями.</p> <p>СК09. Здатність використовувати сучасні цифрові інструменти і технології для проведення досліджень та професійної діяльності у сфері історії та археології.</p> <p>СК10. Усвідомлення принципів академічної добросердечності та норм професійної етики.</p> <p>СК11. Вдосконалення первинного комунікаційного досвіду з метою репрезентації досягнень сучасної науки для широкого суспільного загалу, професійної та непрофесійної аудиторії з використанням сучасного арсеналу презентаційних технологій.</p> <p>СК12. Здатність планувати і виконувати наукові дослідження в галузі історії та археології.</p> <p>СК13. Здатність працювати в регіональному контексті, визначати сучасні тенденції історичної науки стосовно території Закарпаття.</p>
--	--

7 – Нормативний зміст підготовки здобувачів вищої освіти, сформульований у термінах результатів навчання

<p>ПР01. Аналізувати теоретичні та методологічні проблеми сучасної історичної науки, критично оцінювати стан проблеми та результати останніх досліджень.</p> <p>ПР02. Здійснювати рецензування, коментування, анотації наукових, науково-популярних, освітніх та публіцистичних текстів, які стосуються питань історії та археології.</p> <p>ПР03. Розробляти й реалізовувати історичні та міждисциплінарні проекти з урахуванням сучасних методологічних підходів.</p> <p>ПР04. Застосовувати у професійній діяльності у сфері історії та археології сучасні цифрові інструменти і технології для пошуку, збереження і оброблення інформації, у тому числі для виконання наукових досліджень і реалізації освітніх та інноваційних проектів.</p> <p>ПР05. Планувати і виконувати наукові дослідження у сфері історії та археології, висувати та перевіряти гіпотези, обирати методи дослідження, аналізувати результати, обґрунтовувати висновки.</p> <p>ПР06. Здійснювати експертизу пам'яток історії, археології та культури з метою їх охорони та можливого подальшого використання.</p> <p>ПР07. Зрозуміло і недвозначно доносити власні знання, висновки та аргументацію з питань історії та/або археології до фахівців і нефахівців, зокрема до осіб, які навчаються.</p> <p>ПР08. Розширювати актуальну джерельну базу за рахунок введення до наукового обігу архівних джерел, опрацювання фондів музеїв, участі у наукових та археологічних експедиціях тощо.</p>
--

- ПР09.** Здійснювати викладацьку діяльність у закладах вищої освіти на основі сучасних освітніх технологій, а також принципів і практик європейських країн.
- ПР10.** Аналізувати історичний досвід людства з позицій гуманізму, поважання індивідуальності людини, національних звичаїв і традицій та загальнолюдських цінностей.
- ПР11.** Готовність до систематичного підвищення своєї професійної майстерності, володіти навичками самовдосконалення, уміти використовувати механізм самооцінки власних досягнень.
- ПР12.** Готовність до планування та виконання наукові дослідження

8 – Ресурсне забезпечення реалізації програми

Кадрове забезпечення	<p>Освітній процес за освітньо-науковою програмою «Історія та археологія» забезпечують науково-педагогічні працівники, які мають відповідний стаж практичної, наукової та педагогічної роботи, мають наукові ступені та/або вчені звання, мають академічну та/або професійну кваліфікацію відносно до спеціальності та дисциплін, які викладаються, відповідають вимогам щодо кваліфікації викладачів, викладеним у Ліцензійних умовах провадження освітньої діяльності, затверджених постановою КМУ від 30 грудня 2015 р. № 1187 (зі змінами).</p> <p>Зокрема: 2 доктора наук, 9 кандидати наук або доктори філософії, професіонали-практики, роботодавці (згідно з укладеними угодами про співпрацю), які залишаються до проведення аудиторних занять, організації педагогічної практики, рецензування кваліфікаційних робіт, підсумкової атестації.</p> <p>Науково-педагогічні працівники, хто забезпечують реалізацію даної програми, мають відповідну освіту, необхідну кількість публікацій у фахових виданнях які індексуються у наукометричних базах, беруть активну участь у науково-практичних конференціях різного рівня. Всі науково-педагогічні працівники проходять підвищення кваліфікації відповідно до чинного законодавства.</p> <p>Забезпечується дотримання академічної добросердісті працівниками закладу та здобувачами освіти, створено і забезпечується функціонування ефективної системи запобігання та виявлення академічного плагіату (система «UNICHECK»).</p> <p>Навчальний процес передбачає можливу участь закордонних фахівців.</p>
Матеріально-технічне забезпечення	<p>Матеріально-технічне забезпечення повністю забезпечує професійну підготовку магістрів освітньо-наукової програми «Історія та археологія», повністю відповідає ліцензійним умовам.</p> <p>Освітній процес здійснюється в спеціалізованих кабінетах, навчальних аудиторіях (Історія України, Все світня історія, Краєзнавство), оснащених мультимедійним обладнанням, спеціальним обладнанням, інформаційними матеріалами відповідно до вимог освітньо-наукової програми.</p> <p>Матеріально-технічне забезпечення освітнього процесу за всіма параметрами відповідає чинним нормативам. Технічні засоби навчання та наявні навчальні площа забезпечують проведення всіх видів занять за навчальним планом на сучасному рівні.</p> <p>Бібліотека „Опацої Чере Янош” Закарпатського угорського інституту імені Ференца Ракоці II є навчальним, науковим, інформаційним та культурно-просвітницьким структурним підрозділом та складовою частиною інформаційного центру</p>

	<p>Закарпатського угорського інституту імені Ференца Ракоці ІІ, який забезпечує літературою та інформацією освітній та науково-дослідницький процес ЗУІ. Бібліотека функціонує на підставі Положення про наукову бібліотеку Опацой Чере Янош https://kmf.uz.ua/wp-content/uploads/2021/05/polozhennja-pro-naukovu-biblioteku-opacoi-chere-janosh.pdf</p> <p>Бібліотека Інституту укомплектована науковою, навчальною, довідковою, методичною, періодичною та іншою літературою на 13 мовах світу. Бібліотечний фонд інституту є багатогалузевим, нараховуючи 133 462 примірників та носіїв інформації, з яких 82 892 книжкові видання вітчизняної та зарубіжної літератури, зокрема 44 906 наукових видань, 15 861 одиниць навчальної літератури, 16 376 найменувань художньої літератури та 2797 одиниць спецфонду – рідкісні видання, спеціальні види науково-технічної літератури і документи. Бібліотека щороку здійснює передплату методичних, наукових та фахових періодичних видань, в цьому навчальному році це 70 назв. Задля онлайн реалізації програми для користувачів бібліотеки передбачено безкоштовний доступ до Microsoft Office, платформи Moodle, вільний доступ до WiFi. Читачі бібліотеки мають доступ до 22 цифрових баз даних, що включає 20 854 повнотекстові е-книги, а також до 1040 назв на Інtranеті інституту (Calibre). Також, читачі можуть користуватися онлайн каталогом, що має і англійськомовну версію та розміщений на сайті https://opac3.brff.monguz.hu/. Так само, https://dspace.kmf.uz.ua/jspui/ пропонує доступ до репозитарію Інституту, що містить публікації педагогічних та науково-педагогічних працівників Інституту та включає публікації кафедри історії та суспільних дисциплін https://dspace.kmf.uz.ua/jspui/handle/123456789/84.</p> <p>Тут же, на сайті https://dspace.kmf.uz.ua/jspui/handle/123456789/1026 розміщені бакалаврські роботи здобувачів першого рівня вищої освіти та магістерські дипломні роботи за посиланням https://dspace.kmf.uz.ua/jspui/handle/123456789/1027 випускників кафедри.</p> <p>До структури бібліотеки входять два читальні зали та два відділа абонементів на 137 посадкових місць та інших приміщень бібліотеки, загальною площею 580,20 м². Інформацію про бібліотеку розміщено на сайті інституту: http://kmf.uz.ua/uk/strukturni-pidrozdily/bibliotechno-informacijnij-centr-opa/.</p>
Інформаційне та навчально-методичне забезпечення	<p>Інформаційне та навчально-методичне забезпечення професійної підготовки магістрів освітньо-наукової програми «Історія та археологія» відповідає ліцензійним вимогам. Магістранти користуються фондами бібліотеки інституту. Навчально-методичні комплекси дисциплін розроблені відповідно до вимог. Забезпечені необхідні ресурси для організації та проведення освітнього процесу:</p> <ul style="list-style-type: none"> – офіційний веб-сайт http://kmf.uz.ua/uk/ містить інформацію про освітні програми, навчальну, наукову і виховну діяльність, структурні підрозділи, правила прийому, контакти; – необмежений доступ викладачів та студентів до мережі інтернет, у тому числі і через WiFi;

	<p>– віртуальне навчальне середовище Google Classroom.</p> <p>Щорічно оновлену інформацію про організацію освітньої діяльності для підготовки здобувачів вищої освіти розміщують на сайті інституту http://kmf.uz.ua/uk/.</p> <p>Освітні програми підготовки здобувачів вищої освіти опубліковують і розміщують на веб-сайті інституту: https://kmf.uz.ua/uk/osvitni-programi/.</p> <p>На сайті інституту також висвітлюють графік освітнього процесу https://kmf.uz.ua/uk/studentam/grafik-semestru/ (оновлений на кожний навчальний рік); нормативні документи (положення) https://kmf.uz.ua/uk/infocenter/, які регламентують організацію освітнього процесу в інституті.</p> <p>Підтримку навчальної діяльності та управління освітнім процесом в інформаційному середовищі інституту забезпечують сайти:</p> <ul style="list-style-type: none"> – інформаційно-освітнє середовище, яке містить електронні навчальні курси (ЕНК) для здобувачів вищої освіти. Кожна навчальна дисципліна має електронну підтримку у вигляді електронного курсу з теоретичним матеріалом, ресурсами для виконання практичних робіт, самостійної роботи, поточного, модульного і підсумкового контролів; – електронний архів навчальних, наукових та навчально-методичних матеріалів, до яких увійшли оцифровані підручники, посібники, навчально-методичні матеріали, електронні копії наукових статей працівників інституту; матеріали конференцій, які проводилися в інституті, автореферати дисертацій, захищених професорсько-викладацьким складом інституту, методичні матеріали для підтримки навчального процесу (http://okt.kmf.uz.ua/ttt/oktat-ttt/).
Форма атестації здобувачів вищої освіти	Атестація здобувачів вищої освіти освітньо-наукової програм здійснюється у формі публічного захисту кваліфікаційної роботи.
Вимоги до кваліфікаційної роботи	<p>Кваліфікаційна робота має передбачати розв'язання складної задачі дослідницького та/або інноваційного характеру у сфері історії та/або археології.</p> <p>Кваліфікаційна робота повинна відповідати принципам академічної добросердечності, не повинна містити плагіату, фабрикації, фальсифікації.</p> <p>Кваліфікаційна робота має бути оприлюднена на офіційному сайті закладу вищої освіти або його підрозділу або у репозитарії закладу вищої освіти.</p>
9 – Академічна мобільність	

Національна кредитна мобільність	<p>Програма передбачає національну кредитну мобільність – участь студентів в освітньому процесі закладу вищої освіти (в Україні або за кордоном), проходження навчальної або виробничої практики, проведення наукових досліджень з можливістю перезарахування в установленому порядку освоєних навчальних дисциплін, практик тощо.</p> <p>Інститут співпрацює з вітчизняними і зарубіжними закладами освіти, підтримуючи тісні зв'язки на основі двосторонніх договорів. Перелік партнерів, з якими заключено договір про співпрацю розміщено на сайті інституту https://kmf.uz.ua/uk/infocenter/perelik-partneriv-zui-z-jakumy-zakljucono-dohovir-pro-spiwpracju/.</p>
---	---

Міжнародна кредитна мобільність

Міжнародна кредитна мобільність студентів здійснюється на підставі укладення угод про співробітництво між Закарпатським угорським інститутом імені Ференца Ракоці II та закладами вищої освіти, науковими установами та закладами післядипломної освіти.

Науково-педагогічні та інші працівники Закарпатського угорського інституту імені Ференца Ракоці II мають можливість брати участь у програмах Erasmus+, що забезпечують проходження підвищення кваліфікації (стажування).

Право здобувачів вищої освіти на академічну мобільність регулюється Положенням ЗУІ про порядок реалізації права на академічну мобільність (<https://kmf.uz.ua/wp-content/uploads/2023/09/konsepcija-zabezpechennja-jakosti-ovsiti.pdf#page=251>) та реалізується на підставі міжнародних програм і проектів, договорів про співпрацю в галузі освіти і науки між інститутом та закладами-партнерами, або з власної ініціативи здобувача, підтримуваної адміністрацією інституту, на основі індивідуальних запрошень.

Інститут є учасником проєкту в рамках програми Erasmus+, а також програми міжнародної мобільності студентів "Маковец", яка діє з 2016 р. в межах (в країнах) Карпатського басейну – Угорщина, Україна, Румунія, Словаччина, Сербія.

Докладна інформація про структуру та обсяги програми розміщено на вебсайті інституту <https://kmf.uz.ua/hu/erasmus/>.

Студенти ЗУІ мають змогу ознайомитися з наявними можливостями обміну та отримати актуальну інформацію про програму академічної мобільності Erasmus+ на сайті інституту: <https://kmf.uz.ua/hu/erasmus/hallgatoi-palyazat/>.

Про можливість та умови участі в програмі Erasmus+ викладачі Інституту можуть дізнатись на сайті ЗУІ за посиланням: <https://kmf.uz.ua/hu/erasmus/oktatoi-palyazat/>.

За наступними посиланнями можна прочитати відгуки студентів кафедри про їх участь в програмі Erasmus+:

- <https://kmf.uz.ua/hu/szarka-kitti-iii-evfolyam-tortenelem-szak/>
- <https://kmf.uz.ua/hu/cseresznye-erzsebet-iii-evfolyam-tortenelem-szak/>
- <https://kmf.uz.ua/hu/hidi-regina-agota-iii-evfolyam-tortenelem-szak/>

2. ПЕРЕЛІК ОСВІТНІХ КОМПОНЕНТІВ ОСВІТНЬО-НАУКОВОЇ ПРОГРАМИ ТА ЇХ ЛОГІЧНА ПОСЛІДОВНІСТЬ

Код освітнього компонента	Компоненти ОП (навчальні дисципліни, практики, кваліфікаційна робота, атестація)	Кількість кредитів	Форма підсумкового контролю
Обов'язкові компоненти освітньої програми			
Навчальні дисципліни			
НД1	Основи академічного письма	4	Екзамен
НД2	Основи професійної комунікації іноземною мовою	3	Залік
НД3	Теорія та методика історичних досліджень (Історіографія, Методика архівних досліджень)	8	Екзамен
НД4	Теорія та методика етнографічних та антропологічних досліджень	4	Залік
НД5	Виміри зовнішньополітичного мислення в Центрально-Східній Європі у XIX столітті	3	Екзамен
НД6	Актуальні проблеми археології кам'яного віку	3	Екзамен
НД7	Сучасні методи дослідження історію суспільства	3	Екзамен
НД8	Природничі методи в археології	3	Екзамен
НД9	Імперії та народи Центрально-Східної Європи у XIX столітті	3	Екзамен
НД10	Охорона та збереження пам'яток історії та культури	3	Залік
НД11	Політичні системи у Центрально-Східній Європі між двома світовими війнами	3	Екзамен
НД12	Суспільно-політична історія Закарпаття у ХХ ст.	3	Екзамен
НД13	Фахова українська мова	3	Екзамен
НД14	Вступ до методології усної історії	3	Екзамен
НД15	Національні травми ХХ століття у Центральній Європі	3	Екзамен
НД16	Україна та євроінтеграційні процеси	4	Екзамен
НД17	Теорія та методика мікроісторичних досліджень	4	Екзамен
НД18	Регіональна економічна історія Європи	4	Залік
НД19	Історичні особистості Закарпаття	4	Залік
НД20	Історія радянізації у Центрально-Східній Європі	4	Залік
Практики			
П1	Науково-дослідна виробнича практика	6	Залік
П2	Переддипломна науково-дослідна практика (Підготовка магістерської роботи)	7	Залік
Виконання кваліфікаційної роботи, атестація			
КА	Атестація (захист магістерської роботи)	3	Захист роботи
Загальний обсяг кредитів обов'язкових компонентів освітньо-наукової програми		88	
Загальний обсяг кредитів вибіркових освітніх компонентів		32	
Загальний обсяг освітньо-наукової програми		120	

I семестр

Освітній компонент	Кредити
Основи академічного письма	4
Основи професійної комунікації іноземною мовою	3
Теорія та методика історичних досліджень (Історіографія, Методика архівних досліджень)	8
Теорія та методика етнографічних та антропологічних досліджень	4
Виміри зовнішньополітичного мислення в Центрально-Східній Європі у XIX столітті	3
Вибіркова дисципліна	4
Вибіркова дисципліна	4
Разом	30

Освітній компонент	Кредити
Актуальні проблеми археології кам'яного віку	3
Сучасні методи дослідження історію суспільства	3
Природничі методи в археології	3
Імперії та народи Центрально-Східної Європи у XIX столітті	3
Охорона та збереження пам'яток історії та культури	3
Вибіркова дисципліна	4
Вибіркова дисципліна	4
Вибіркова дисципліна	4
Науково-дослідна виробнича практика	3
Разом	30

III семестр

Освітній компонент	Кредити
Політичні системи у Центрально-Східній Європі між двома світовими війнами	3
Суспільно-політична історія Закарпаття у ХХ ст.	3
Фахова українська мова	3
Вступ до методології усної історії	3
Національні травми ХХ століття у Центральній Європі	3
Вибіркова дисципліна	4
Вибіркова дисципліна	4
Вибіркова дисципліна	4
Науково-дослідна виробнича практика	3
Разом	30

IV семестр

Освітній компонент	Кредити
Україна та євроінтеграційні процеси	4
Теорія та методика мікроісторичних досліджень	4
Регіональна економічна історія Європи	4
Історичні особистості Закарпаття	4
Історія радянізації у Центрально-Східній Європі	4
Переддипломна науково-дослідна практика (Підготовка магістерської роботи)	7
Атестація (Захист магістерської роботи)	3
Разом	30

II семестр

3. СИСТЕМА ВНУТРІШНЬОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ОСВІТИ

У ЗВО функціонує [система внутрішнього забезпечення якості освіти](#) (система внутрішнього забезпечення якості функціонує відповідно до [Концепції забезпечення якості освіти в ЗУІ](#)), яка передбачає здійснення таких процедур і заходів:

- 1) визначення принципів і процедур забезпечення якості вищої освіти;
- 2) здійснення моніторингу та періодичного перегляду освітніх програм;
- 3) щорічне оцінювання здобувачів вищої освіти, науково-педагогічних і педагогічних працівників ЗВО;
- 4) забезпечення підвищення кваліфікації педагогічних, наукових і науково – педагогічних працівників у формі стажування або проходження курсів підвищення кваліфікації з одержанням відповідного підтвердjuвального документа не рідше, ніж один раз на п'ять років або шляхом захисту дисертації;
- 5) забезпечення наявності необхідних ресурсів для організації освітнього процесу, у тому числі самостійної роботи студентів, законою освітньою програмою;
- 6) забезпечення наявності інформаційних систем для ефективного управління освітнім процесом;
- 7) забезпечення публічності інформації про освітні програми, рівні вищої освіти та кваліфікації;
- 8) забезпечення ефективної системи запобігання та виявлення академічного плагіату у наукових працях працівників ЗВО і здобувачів вищої освіти;
- 9) інших процедур і заходів.

В ЗУІ ім. Ференца Ракоці II діє [Рада із забезпечення якості вищої освіти](#), [Відділ моніторингу освітнього процесу](#), [Студентське самоврядування](#). Механізм створення та періодичного перегляду освітньої програми закладено у документі «[Концепція забезпечення якості освіти в ЗУІ](#)».

Проектна група здійснює моніторинг освітньої програми, що передбачає аналіз та оцінювання змісту та актуальності програми, зміну потреб суспільства та ринку праці, навчального навантаження, навчальних досягнень та успішності здобувачів вищої освіти, очікувань, потреб та задоволеності здобувачів вищої освіти щодо програми, відповідності навчального середовища меті освітньої програми.

Група забезпечення (науково-педагогічні працівники) організаційно супроводжує процес підготовки здобувачів вищої освіти протягом усього терміну навчання, аналізує її актуальність, відповідність освітньої програми чинним нормативним документам, рекомендаціям МОН України, вимогам роботодавців та спільноти здобувачів та, за необхідності, розробляє зміни до навчальних планів та іншої документації.

Постійний аналіз і оцінювання освітньої програми здійснюється також іншими учасниками моніторингу освітнього процесу, зокрема, студентами після вивчення навчальних дисциплін; зовнішніми стейкхолдерами – випускниками, які працюють за спеціальністю, роботодавцями тощо.

ЗУІ ім. Ференца Ракоці II впроваджує концепцію студентоцентрованого навчання. З метою підвищення якості освітнього процесу в інституті, а також з метою покращення якості послуг, що надається інститутом, у кожному семестрі проводиться обов'язкове [анкетування](#). Результати анкетування використовуються для вдосконалення освітньої програми. Зауваження та пропозиції засікавлених стейкхолдерів у освітню програму розміщено на офіційному сайті ЗУІ ім. Ференца Ракоці II.

Впроваджено механізм оцінювання досягнень здобувачів, науково-педагогічних працівників на основі рейтингів науково-дослідної, методичної та організаційної роботи, а також рейтингування викладачів за результатами анкетування здобувачів вищої освіти. Він зкладений у [Положенні про систему рейтингового оцінювання та атестацію науково-педагогічних кадрів](#).

В ЗУІ ім. Ференца Ракоці II підвищення кваліфікації педагогічних та науково-педагогічних працівників здійснюється за такими видами: навчання за програмою підвищення

кваліфікації; стажування; участь у семінарах, практикумах, тренінгах, вебінарах, майстер-класах тощо. Забезпечення підвищення кваліфікації науково-педагогічних працівників, які забезпечують освітній процес за освітньою програмою, відбувається на регулярній основі. Ведеться робота над посиленням практичної складової підвищення їхньої кваліфікації у системі неформальної та інформальної освіти, зокрема, шляхом проходження стажувань в установах та організаціях у межах України та закордоном, участі у міжнародних проектах, грантових програмах, навчання за сертифікаційними програмами.

Популяризація принципів академічної добробачності, їх впровадження в освітньо-наукову діяльність інституту здійснюється на основі [Положення про академічну добробачність в ЗУІ](#).

Система забезпечення ЗВО якості освітньої діяльності та якості вищої освіти (система внутрішнього забезпечення якості) за поданням ЗВО оцінюється Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти.

Нормативні посилання

Перелік нормативних документів, на яких базується стандарт вищої освіти

1. Закон України «Про вищу освіту». Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1556-18#Text>
2. Закон України від 05.09.2017 р. «Про освіту». Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19#Text>
3. Постанова Кабінету Міністрів України від 29.04.2015 р. № 266 «Про затвердження переліку галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти». Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/266-2015-%D0%BF#Text>
4. Постанова Кабінету Міністрів України від 23.11.2011 р. № 1341 «Про затвердження Національної рамки кваліфікацій». Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1341-2011-%D0%BF#Text>
5. Національний класифікатор України: «Класифікатор професій» ДК 003:2010. Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/va327609-10#Text>
6. Методичні рекомендації щодо розроблення стандартів вищої освіти. Затверджені наказом Міністерства освіти і науки України від 01.06.2017 р. № 600; зі змінами, внесеними наказом Міністерства освіти і науки України від 30.04.2020 р. № 584. Режим доступу: https://mon.gov.ua/storage/app/media/vyshcha/naukovo-metodychna_rada/2020-metod-rekomendacziyi.docx
7. Європейська кредитна трансферна накопичувальна система: Довідник користувача. Режим доступу: http://ihed.org.ua/images/doc/04_2016_ECTS_Users_Guide-2015_Ukrainian.pdf
8. EQF-LLL – European Qualifications Framework for Lifelong Learning. Режим доступу: https://ec.europa.eu/ploteus/sites/eac-eqf/files/brochexp_en.pdf
9. QF-EHEA – Qualification Framework of the European Higher Education Area Режим доступу: <http://www.ehea.info/article-details.aspx?ArticleId=67>
10. Стандарт вищої освіти України «032 Історія та археологія». Затверджено Наказом МОН України від 31.05.2021 р. № 603. Режим доступу:
<https://mon.gov.ua/storage/app/media/vyshcha-osvita/zatverdzeni%20standarty/2021/06/07/032.Ist.arkh-mahistr.docx>

Додаткові нормативні документи

1. Професійний стандарт на групу професій «Викладачі закладів вищої освіти», затверджений наказом Міністерства розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства України від 23.03.2021 р. №610. Режим доступу:
https://mon.gov.ua/storage/app/media/pto/standarty/2021/03/25/Standart%20na%20hrupu%20profesiiv_Vykladachi%20zakladiv%20vyshchoyi%20osvity_25.03.pdf

Освітня програма оприлюднюється на сайті інституту. Освітня програма підлягає перегляду відповідно до змін нормативної бази України в сфері вищої освіти, але не рідше одного разу на рік.

Керівник проектної групи
(гарант освітньої програми)

Сакал І.І.

Завідувач кафедри

Чотарі Ю.Ю.

ДОДАТКИ

Додаток 1

Матриця відповідності визначених Стандартом компетентностей дескрипторам НРК

Класифікація компетентностей за НРК	Знання	Уміння	Комунікація	Автономія та відповідальність
	ЗН1. Концептуальні знання, набуті у процесі навчання та професійної діяльності, включаючи певні знання сучасних досягнень	УМ1. Спеціалізовані уміння, навички розв'язання проблем, необхідні для проведення досліджень та/або провадження інноваційної діяльності з метою розвитку нових знань та процедур.	К1. Зрозуміле і недвозначне донесення власних знань, висновків та аргументації до фахівців і нефахівців, зокрема, до осіб, які навчаються.	AB1. Управління робочими або навчальними процесами, які є складними, непередбачуваними та потребують нових стратегічних підходів.
	ЗН2. Критичне осмислення основних теорій, принципів, методів і понять у навчанні та професійній діяльності	<p>УМ2. Здатність інтегрувати знання та розв'язувати складні задачі у широких або мультидисциплінарних контекстах.</p> <p>УМ3. Здатність розв'язувати проблеми у нових або незнайомих середовищах за наявності неповної або обмеженої інформації з урахуванням аспектів соціальної та етичної відповідальності.</p>	<p>K2. Здатність ефективно формувати комунікаційну стратегію.</p>	<p>AB2. Відповіальність за внесок до професійних знань і практики та/або оцінювання результатів діяльності команд та колективів.</p> <p>AB3. Формування суджень, що враховують соціальні, наукові та етичні аспекти.</p> <p>AB4. Здатність продовжувати навчання із значним ступенем автономії.</p>

Загальні компетентності

ЗК01	ЗН1, ЗН2	УМ1, УМ2, УМ3	K1, K2	AB1, AB2, AB3, AB4
ЗК02	ЗН1, ЗН2	УМ1, УМ2, УМ3	K1, K2	AB1, AB2, AB3, AB4
ЗК03	ЗН2	УМ1, УМ2	K1, K2	AB1, AB2, AB3, AB4
ЗК04	ЗН2	УМ1, УМ2, УМ3	K1, K2	AB1, AB2, AB3, AB4

3K05	3H2	УМ1, УМ2, УМ3	K1, K2	AB1, AB2, AB3, AB4
3K06	3H1, 3H2	УМ1, УМ2, УМ3	K1, K2	AB1, AB3, AB4
3K07	3H2	УМ1, УМ2	K1, K2	AB1, AB4
3K08	3H2	УМ2, УМ3	K1, K2	AB1, AB4
3K09	3H1, 3H2	УМ1, УМ3	K2	AB1, AB2, AB3, AB4
3K10	3H2	УМ1, УМ3	K1, K2	AB2, AB3
3K11	3H1, 3H2	УМ1, УМ3	K2	AB3

Фахові (спеціальні) компетентності

CK01	3H1, 3H2	УМ1, УМ2, УМ3	K1	AB1, AB4
CK02	3H1, 3H2	УМ1, УМ2, УМ3	K1	AB1, AB4
CK03	3H1, 3H2	УМ1, УМ2, УМ3	K1, K2	AB1, AB3, AB4
CK04	3H2	УМ2, УМ3	K1, K2	AB1, AB2, AB3
CK05	3H1, 3H2	УМ1, УМ2, УМ3	K1, K2	AB1, AB2
CK06	3H2	УМ1, УМ2, УМ3	K1, K2	AB1, AB2, AB3, AB4
CK07	3H2	УМ1, УМ3	K1, K2	AB1, AB2, AB3
CK08	3H1, 3H2	УМ1, УМ2, УМ3	K1, K2	AB1, AB2, AB3, AB4
CK09	3H1, 3H2	УМ1, УМ2, УМ3	K1	AB1, AB3, AB4
CK10	3H1, 3H2	УМ1, УМ2, УМ3	K1, K2	AB1, AB2, AB4
CK11	3H1, 3H2	УМ1, УМ2, УМ3	K1, K2	AB1, AB4
CK12	3H1, 3H2	УМ1, УМ2, УМ3	K1, K2	AB2, AB3, AB4

CK13	3H1, 3H2	YM1, YM2, YM3	K1, K2	AB1, AB2, AB3, AB4
-------------	-----------------	----------------------	---------------	---------------------------

Матриця відповідності визначених ОНП результатів навчання та компетентностей

Програмні результати навчання			Компетентності																							
	Інтегральна компетентність		Загальні компетентності											Спеціальні (фахові) компетентності												
			1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
ПР01	+	+	+	+				+	+		+			+	+	+	+		+					+	+	
ПР02	+	+	+	+				+	+		+			+	+	+	+		+				+	+		
ПР03	+	+	+	+	+	+	+	+	+		+			+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+		
ПР04	+		+		+									+		+						+		+		
ПР05	+	+	+				+			+	+	+		+				+			+					
ПР06	+	+	+			+			+	+	+			+			+	+			+			+	+	
ПР07	+			+		+							+			+								+		
ПР08	+	+	+					+		+				+	+	+	+	+				+	+	+	+	
ПР09	+		+	+	+				+		+				+				+		+	+	+			
ПР10	+	+						+		+			+					+				+		+		
ПР11	+	+	+						+			+		+	+	+					+		+			
ПР12	+				+	+	+	+	+	+	+			+	+			+	+	+	+	+	+	+		

Матриця відповідності програмних компетентностей компонентам освітньої програми

CK12	+		+	+			+	+				+		+				+	+	+
CK13									+		+						+		+	+

Матриця забезпечення програмних результатів навчання (ПРН) відповідними компонентами освітньої програми

	НД1	НД2	НД3	НД4	НД5	НД6	НД7	НД8	НД9	НД10	НД11	НД12	НД13	НД14	НД15	НД16	НД17	НД18	НД19	НД20	І1	І2	КА	
ПР01			+	+	+	+	+	+	+	+	+			+	+	+	+		+		+	+	+	
ПР02	+	+				+		+	+		+		+										+	+
ПР03	+	+	+			+	+									+	+		+			+	+	+
ПР04		+	+		+	+	+	+		+	+	+	+				+	+	+	+	+	+	+	
ПР05			+	+	+	+	+	+	+	+	+			+		+	+						+	
ПР06			+	+		+		+		+		+						+						
ПР07		+				+			+				+			+		+			+		+	
ПР08			+	+			+		+		+							+	+					
ПР09													+									+	+	
ПР10	+		+		+		+		+	+					+	+	+	+	+	+		+	+	+
ПР11													+									+		
ПР12	+		+	+			+	+					+			+					+	+	+	

Структурно-логічна схема освітньої програми

1 семестр	2 семестр	3 семестр	4 семестр
НД1. Основи академічного письма	НД6. Актуальні проблеми археології кам'яного віку	НД11. Політичні системи у Центрально-Східній Європі між двома світовими війнами	НД16. Історія розвитку європейської інтеграції та сучасні виклики
НД2. Основи професійної комунікації іноземною мовою	НД7. Сучасні методи дослідження історію суспільства	НД12. Суспільно-політична історія Закарпаття у ХХ ст.	НД17. Теорія та методика мікроісторичних досліджень
НД3. Теорія та методика історичних досліджень (Історіографія, Методика архівних досліджень)	НД8. Природничі методи в археології	НД13. Фахова українська мова	НД18. Регіональна економічна історія Європи
НД4. Теорія та методика етнографічних та антропологічних досліджень	НД9. Імперії та народи Центрально-Східної Європи у XIX столітті	НД14. Вступ до методології усної історії	НД19. Історичні особистості Закарпаття
НД5. Виміри зовнішньополітичного мислення в Центрально-Східній Європі у XIX столітті	НД10. Охорона та збереження пам'яток історії та культури	НД15. Національні травми ХХ століття у Центральній Європі	НД20. Історія радянізації у Центрально-Східній Європі
ВВ1. Дисципліна вільного вибору студента	П1. Науково-дослідна виробнича практика	П2. Науково-дослідна виробнича практика	П3. Переддипломна науково-дослідна практика (Підготовка магістерської роботи)
ВВ2. Дисципліна вільного вибору студента	ВВ3. Дисципліна вільного вибору студента	ВВ6. Дисципліна вільного вибору студента	КА. Атестація
	ВВ4. Дисципліна вільного вибору студента	ВВ7. Дисципліна вільного вибору студента	
	ВВ5. Дисципліна вільного вибору студента	ВВ8. Дисципліна вільного вибору студента	

Загальна професійна підготовка (43 кредитів)	Науково-дослідницька складова (42 кредитів)		Дисципліни вільного вибору студента (32 кредитів)	Атестація (3 кредити)
	Теоретично-методична підготовка (29 кредитів)	Практична підготовка (13 кредитів)		

